

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19–20 травня 2022 року)

Суми
Сумський державний університет
2022

ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ЗАВДАННЯ ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Обрусник Є. О.

студентка II курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Миргород-Карпова В. В.

к.ю.н., старший викладач кафедри АГПФЕБ ННІ права

Сумського державного університету

Особливе місце в адміністративно-юрисдикційній діяльності державних органів відводиться адміністративним провадженням, так як вони завжди були та залишаються найбільш поширеним різновидом. Охоплюючи, майже всі сфери суспільного життя, діяльності підприємств, установ, організацій та органів держави.

Провадження у справах про адміністративні правопорушення – особливий різновид адміністративного процесу, який значною мірою врегульований нормами, що зібрані у розділах IV та V Кодексу про адміністративні правопорушення [1]. Адміністративному провадженню властиві загальні риси, такі як: складання протоколів, застосування запобіжних заходів, опитування свідків, прийняття рішення, винесення постанови та її оскарження ті ін. Провадження завжди являє собою сукупність систематичних процесуальних дій, які є характерним засобом реалізації та забезпечення матеріальних норм адміністративного права.

Провадження у справах про адміністративні правопорушення реалізуються на засадах суворого дотримання принципів законності, охорони інтересів держави й особи, публічності, об'єктивної істини, рівності громадян перед законом, оперативності, а також презумпції невинуватості, відповідно з якою особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, вважається невинною до тих пір, поки протилежне не буде доведено та зафіксовано у встановленому законом порядку [2, с. 199].

Норми Кодексу України про адміністративні правопорушення прямо не надають визначення проваджень в справах про адміністративні правопорушення, однак аналіз окремих положень дає змогу виокремити особливості такого провадження :

1) виникає на підставі вчиненого адміністративного проступку й необхідності притягнення порушника до відповідальності; адміністративний проступок визначається як протиправна, винна дія чи бездіяльність, яка посягає на державний або громадський

порядок, власність, права та свободи громадян, на встановлений порядок управління, і за яку передбачено адміністративну відповідальність;

2) виконується чітко визначеним колом суб'єктів. Порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення в органах, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, визначається КУпАП та іншими законами України;

3) специфіка процесуальних актів, до яких відноситься протокол, – підстава для порушення справи, постанова про накладення стягнення – результат розгляду; рішення приймається після завершення стадії оскарження [1].

Аналіз законодавства України дає змогу виділити два види провадження в справах про адміністративні правопорушення: звичайне (загальне) та спрощене.

Звичайному провадженню властиве складання протоколу, застосування запобіжних заходів, з'ясування обставин, дослідження доказів тощо.

Спрощене провадження, навпаки, характеризується мінімальною кількістю процесуальних дій: протокол про адміністративне правопорушення не складається; посадова особа, яка виявила проступок, приймає й виконує рішення про накладення стягнення на місці вчинення правопорушення [3, с. 58].

До адміністративних правопорушень, провадження за якими здійснюється у спрощеній формі, належать:

- порушення правил пожежної безпеки у лісах (ст. 77) у випадках накладення штрафу інженерами відділів охорони і захисту лісу, льотчиками-спостерігачами баз авіаційного захисту лісу, лісничими та іншими особами, які перелічені в п. 3 ст. 241;
- порушення правил карантину тварин та інших ветеринарносанітарних правил (ст. 107) у випадках накладення штрафу державною ветеринарною інспекцією;
- викидання сміття та інших предметів з вікон та дверей вагонів, прохід по залізничних коліях у невстановлених місцях (ч. 3 ст. 109);
- пошкодження внутрішнього обладнання вагонів, скла в пасажирських поїздах, паління у вагонах приміських поїздів, у невстановлених місцях у поїздах місцевого та далекого слідування, а також у метрополітені (ст. 110);
- пошкодження внутрішнього обладнання морських суден та паління в не установлених місцях цих суден (ст. 115);
- керування річковим або маломірними суднами, не зареєстрованими в установленому порядку або такими, що не пройшли технічного огляду; перевищення водіями цих суден швидкості руху, стоянка в заборонених місцях, недодержання вимог навігаційних знаків, порушення правил маневрування, подачі звукових сигналів, несення бортових вогнів і знаків (ч. 1, 3, 5 ст. 116);

- викидання за борт річкового або маломірного судна сміття або інших предметів (ст. 116);
- порушення правил безпеки під час висадки і посадки пасажирів на річкових і маломірних суднах, паління у невстановлених місцях на річкових суднах (ч. 1, 3 ст. 117).

Провадження здійснюється у звичайному порядку, якщо правопорушник заперечує накладене на нього стягнення вказаних норм і складається протокол про адміністративне правопорушення.

Залежно від виду органів, які здійснюють адміністративне провадження, розрізняють три його види:

- адміністративне, яке здійснюється одноособово посадовими особами;
- представниками органів державної виконавчої влади, комісіями при місцевих органах місцевої виконавчої влади, громадськими органами та їх посадовими особами;
- судове, яке здійснюється безпосередньо суддями.

В адміністративному порядку провадження здійснюється органами виконавчої влади, тобто:

1. адміністративними комісіями при місцевих органах державної виконавчої влади;
2. одноособово службовими (посадовими) особами — представниками органів виконавчої влади: річкового, повітряного, автомобільного та електротранспорту, внутрішніх справ, пожежного нагляду, рибоохорони, митного нагляду, нагляду за охороною праці (тобто інспекторами, контролерами, начальниками цих органів) тощо.

Провадження може здійснюватися і громадськими органами та їх уповноваженими особами, наприклад, громадськими органами з охорони громадського порядку та державного кордону; громадськими інспекторами: Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, лісовим інспектором, мисливським інспектором, інспекторами органів рибоохорони, охорони навколишнього природного середовища тощо.

У судовому порядку провадження в справах про адміністративні правопорушення розглядається у судах першої інстанції суддями одноособово [4, с. 147].

До завдань провадження в справах про адміністративні правопорушення законодавець відносить: своєчасне, всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності з законом, забезпечення виконання

винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності (ст.245 КУпАП) [1].

Отже, провадження у справах про адміністративні правопорушення являє собою ряд послідовних дій уповноваженими на те органами та посадовими особами у зв'язку з вчиненням особою адміністративного правопорушення та направлені на притягнення такої особи до відповідальності у вигляді правообмежень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
2. Адміністративне право України . Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, О. В. Дьяченко та ін.; За ред. Ю. П. Битяка. – К., 2005. С. 544. URL:<http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0002112>.
3. Адміністративне право. Загальна частина: навчальний посібник С.М. Алфьоров, С.В. Ващенко, М. Долгополова, А.П. Купін. К.: Центр учбової літератури,2011.С.216. URL:http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/1230/4/Kupin_Administrative_Law.pdf.
4. Бердник В. С. Місце адміністративних комісій у системі органів адміністративної юрисдикції / В. С. Бердник // Право і суспільство. № 2. 2012. С. 147.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЗАПУСК БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ

Пахомов В. В.

*д.ю.н, завідувач кафедри АГПФЕБ ННІ права
Сумського державного університету*

Миргород-Карпова В. В.

*к.ю.н., старший викладач кафедри АГПФЕБ ННІ права
Сумського державного університету*

Ільченко Б. О.

*студент II курсу ННІ Права
Сумського державного університету*

Економічна безпека України відіграє важливу роль у забезпеченні національної безпеки, реалізуючи широкий спектр конкретних функцій. Вона виступає матеріальною базою для забезпечення майже всіх інших підвидів національної безпеки, без якої верхівка влади фізично не може забезпечити достатній рівень захищеності та благополуччя громадян. На жаль, на території України з кожним роком зростає криміналізація